
Anbudet

Eskilstuna - Strängnäs

Släktforskarförening

Medlemstidning för Eskilstuna-Strängnäs Släktforskarförening

Nr 1 - 2017

Familjeporträtt med kyrkoherden i Normlösa J P Schenberg och hans första hustru och deras barn, utfört 1713(1714) av Jonas Berg. Tavlans måter 182 x 146 cm. Foto: Sven Kullman, 2016. Redigerat av fotograf Jonas Kullman. Läs vidare på ss. 3-4.

Innehåll

Ordförandespalten.....	2
Släktforskning uppåt väggarna.....	3
Österåkers hembygdsförening.....	5
En fatal historia om vårdslös snushantering.....	7
Mariefreds hembygdsförening.....	9
Släktforskningens dag.....	10
Nybyggarland.....	10
Det sitter i väggarna på Kokärret.....	11
Det lönar sig att skriva.....	13
Branden i Runsbäck 1888.....	14
Gårdsforskning.....	15
Släktforskning i Eskilstuna.....	16
Vad har jag och maken fått ut av DNA-testen?.....	18
Nya lokalen i Strängnäs invigd.....	18
Kalendarium.....	19
Årsmöte.....	20

Ordförandespalten

Året 2016 kan summeras som ett mycket tuftt år. Vi i styrelsen har jobbat hårt med att försöka finna lösningar för att få föreningens ekonomi i balans. Det första steget har nu tagits genom att lokalen i Strängnäs sagts upp och vi har flyttat in i en lokal hos Studieförbundet. Detta innebär att vi kommer att få en kostnad som är en femtedel av tidigare för lokal, internet och el. Nästa steg bör vara att utvärdera även lokalen i Eskilstuna på motsvarande sätt, att ställa kostnad mot nyttjandegrad. Dagarna mellan jul och nyår ägnades åt att flytta föreningens "lokal" i Strängnäs. Vi var 6 lokalvärdar och 2 frivilliga medlemmar. Detta skedde i en positiv anda och jag tror de närvarande ser fördelarna med den nya lokalen. Jag vill passa på att tacka de som hjälpte till.

Jag har tidigare meddelat valberedningen att jag av hälsoskäl inte står till förfogande för omval som ordförande. Min förhoppning var att detta skulle löst sig vid höstmötet men så blev det inte. Jag har också sagt att vara kvar i styrelse på annan post inte är aktuellt, då det enligt mitt sätt att se, kan vara till nackdel för den som blir ordförande. Jag har erfarenheter från andra föreningar där avgående ordförande sitter kvar och att det då hämmar den nyvalde.

Jag har under de två år som jag haft förmånen att vara ordförande i föreningen träffat många trevliga personligheter. Detta har skett i samband med föredrag, tematräffar, berättarkvällar, diverse möten, externa aktiviteter m.m. Att bara få sätta sig ner med en kopp kaffe och lyssna på andras erfarenheter om släktforskning har gett mig många goda uppslag, som jag nu hoppas kunna utnyttja på ett givande sätt i min egen forskning.

Det Eskilstuna – Strängnäs Släktforskarförening i första hand bör stå för, enligt min egen åsikt, är att föra samman intresserade till samtal och diskussioner om släktforskning och dess ibland underliga turer.

Tack för ordet!

Christer Ståhl

**Eskilstuna – Strängnäs
Släktforskarförening**

Föreningslokal Eskilstuna

Dambergsgatan 1, 633 41 Eskilstuna
016-12 21 47, essf@telia.com

Föreningslokal i Strängnäs

c/o Studieförbundet
Källgatan 3 A
645 31 Strängnäs

Medlemskap

Medlemsavgift	200.-/år
Familjemedlem	100.-/år
Ungdom upp till 23 år	25.-/år

Bankgiro

805-3431

Styrelse

Ordförande	Christer Ståhl	0159-315 64
Vice ordf.	Kerstin Mathisen	070-292 41 44
Sekreterare	Iris Rehnholm	016-51 24 97
Kassör	Bertil Hedspång	076-222 98 60

Ledamöter

Ingela Fängström	0152-75 25 76
Rolf Lagell	016-14 24 47
Jan Netzel	016-12 26 06

Kommittéansvariga

Se hemsidan www.essf.se

Revisorer

Britt-Marie Andersson	016 – 940 03
Marie Cypriansen	016-14 59 18

Valberedning

Sammankallande	
Göran Olofsson	016-916 48

Webbmaster

vakant

Se mer information på vår hemsida
www.essf.se

Anbudet

Ansv. utgivare Christer Ståhl

Redaktion

Sven Kullman (ansvarig)	016-12 62 87
sven.kullman@telia.com	
Anita Carlsson	016-42 64 10
Åke Ellin	0152-432 60
Kerstin Mathisen	070-292 41 44
Lena Sundin Andersson	073-615 53 57
Gunilla Thörn	0152-186 63

Teknisk redaktör

HåkanOlle Larsson	016-35 00 35
reproconsult@telia.com	

Önskar du kontakta någon av skribenterna i detta nummer, hör av dig till redaktionen.

Eftertryck eller citat

Får gärna göras ur Anbudet under förutsättning att källan och författaren anges

Släktforskning uppåt väggarna eller Spår av J P Schenberg i Normlösa kyrka

*Pennteckning av Ida Wallberg. Okänt år. Privat ägo.
Foto: Sven Kullman, 2008.*

Incitamentet till den släktforskning som ligger till grund för den här berättelsen är en liten tavla från mitt föräldrahem. På baksidan av den står det *"Pennteckning av Ida Wallberg, född Kraft. *1835, † 1863, ur hennes efterlämnade album."*

Några Wallbergare hade jag tidigare stött på men jag hade inte helt knutit ihop dem. Var passade Ida in i släkt pusslet? Jag lyckades efter ett omfattande forskande få ihop bitarna och fann att hon på mödernet var kusin med min farfars

mormor. Idas morfar var komminister och rektor i Vadstena och hette Erik Anders Schenberg (1759-1806). Idas mans, Marcus Werner Wallberg (1826-1901), koppling till mina sedan tidigare kända Wallbergare visade sig vara att han var brylling med min farfars mormor, Julia Wallberg (1820-1852). Ja, som sagt, det var en omfattande och även trasslig släktforskning men jag

Kontraktspastor, teol. dr. Pehr Schenberg. Bildkälla: Stiftsbiblioteket i Linköping.

lyckades placera Ida i pusslet.

När jag höll på med den här släktforskningen för nio år sedan fördjupade jag mig inte i släkten Schenberg. Jag noterade dock några saker. Dels att prästen Pehr Schenberg (1701-1777) var känd för "svinamagen" som inte syftade på hans bukomfång utan på det latinlexikon han gav ut och som länge var de latinstuderandes enda hjälpmedel, dels att Stiftsbiblioteket i Linköping skulle ha ett porträtt av honom. Det visade sig dock att det hade gått upp i rök då biblioteket brann 1996, men – det fanns kvar ett fotografi av det och jag köpte en kopia.

Ett tredje fynd var att det i Normlösa kyrka skulle finnas en tavla med kyrkoherden, Johannes Petrus Schenberg, (1665-1730), och hans familj. I förra numret av Anbudet skrev jag om sommarens släktrunda i Östergötland och nämnde då att jag även hade besökt Normlösa för att och fotografera tavlan ifråga.

Som numera vanligt är var kyrkan stängd när vi anlände men efter ett par telefonsamtal kom en ytterst vänlig dam och släppte in oss. Hon var dessutom mycket intresserad av vårt besök och hade själv inventerat alla gravar såväl på kyrkogården som i kyrkan. Hon berättade hur hon krypandes på kyrkgolvet och med hjälp av en ficklampa lyckats åstadkomma ett släpljus så att hon hjälpligt kunnat se vad som stod på de blanknötta stenarna.

I sakristian kom jag med hjälp av stege upp i lagom höjd för att fotografera tavlan med prästfamiljen. Ljuset var dock inte det bästa och tavlan som uppges målad 1713 av Jonas Berg var inte i bästa kondition utan väntar på att restaureras. I anslutning till varje individ på tavlan finns en text eller snarare en förkortning som förklarar vilka de olika personerna är och hur gamla de är.

I kyrkan fanns dessutom på norra korväggen ett epitafium i kalksten som minner om min ana, min farfars mormors morfars farfar, J P Schenberg. Det är skrivet på latin och enligt vår ciceron i kyrkan så har man sedan tidigare ingen översättning av texten. Översatt lyder den:

Johannes Petri Schenberg av Skänninge, född 27 februari 1667, kollega och konrektor i Linköpings skola i tre år, rektor i Skänninge i fem år, sedan tio år kyrkoherde i Normlösa och Herrberga, satte upp denna sten till minne av sig och sin hustru Ulrika, namngiven efter drottning Ulrika Eleonora, som var hennes gud-

mor, samt av sina barn Anna Maria, avlidna i Skänninge, Peter, Johannes den förste, en dödfödd dotter, Samuel, Ulrika, Anna, Johannes den andre och Daniel. Av dessa har två, nämligen Johannes och den dödfödda flickan, i förtid lagts i jorden här i koret nära kyrkvårdsbänken. Stenen reste han i den dystra tid år 1711, då Östergötland plågades av pesten, osäker på om han och hans familj kan begravas i detta Guds heliga hus på grund av den lag som instiftats om att gravsätta de avlidna utanför kyrkogården.

Översättning:

Docent **Sara Risberg**,
Svenskt Diplomatarium,
Riksarkivet, 2016)

Tavlan (se framsidan) visar Johannes Schenberg och hans första hustru, Ulrika Schenling (1680-1716) och deras barn. Ulrika födde tio barn varav ett var en dödfödd flicka. I övre högra hörnet i bild finns fyra av barnen, de döda, och mellan föräldrarna, sett från vänster i bild, är Petrus (13 år), Samuel (9 år), Ulrika (8 år), och invid faderns knä står den lille Daniel (3 år) och längst till höger står Annika (Anna, 6 år).

De döda barnen bör vara Anna Maria som dog i Skänninge, Johannes I död 1702 och Johannes II död 1713. Om det fjärde döda barnet är det dödfödda eller kyrkoherdeparets sista barn, Maria, som föddes i dec 1714 och dog – okänt när – på Vadstena hospital, är svårt att säga.

I en skrift om Normlösa kyrka utgiven av Linköpings stifts kyrkoberivningskommitté uppges, som ovan sagts, att tavlan målats 1713 av Jonas Berg. Stämmer det så borde fjärde barnet i "himlen" vara det dödfödda barnet. Men då det på tavlan anges att Annika är 6 år och hon föddes 1708 så borde tavlan vara målad 1714 och då kan det fjärde barnet vara Maria eller det dödfödda barnet.

På tavlan finns också ett par texter skrivna med grekiska tecken. Den under krucifixet lyder översatt *I detta tecken skall du segra* och kan härledas till Konstantin den store år 312. Den andra har av erfarna tolkare av grekisk text bedömts ha en rad skriv- och stavfel eller att något annat språk ligger inunder som är skrivet med grekiska bokstäver. Det mest troliga är att texten på något sätt anknyter till de avlidna barnen uppe till höger.

Epitafium i Normlösa kyrka över kyrkoherden J P Schenberg och hans familj, uppsatt 1711. Tavlan mäter 177 x 123 cm. Foto: Sven Kullman, 2016. Redigerat av fotograf Jonas Kullman.

År 1710 drabbades Sverige svårt av pest. Epidemin var som svårast sommaren och hösten 1710 men den ebbade inte ut helt förrän 1713. I Stockholm dog 20000 människor motsvarande 1/3 av befolkningen och totalt i Sverige krävde pesten 100 000 liv. Man förstår Johannes Schenbergs oro över familjen. Skulle de drabbas av pesten och var skulle de drabbade i så fall få begravas? Det hade nämligen utgått påbud om att pestoffren så snart som möjligt skulle begravas och helst utanför de gängse kyrkogårdarna.

J P Schenberg ingick sitt andra äktenskap knappt åtta månader efter första fruns död. Han gifte sig då med prästdottern Chatarina Sallander (1693-1765) och med henne fick han ytterligare minst sex barn. Det är i den barnkullen som jag har min ana Erik Schenberg (1719-1774). Han blev regementspastor och hans son Anders Erik Schenberg (1759-1806) komminister och rektor i Vadstena. Hans dotterdotter blev min farfars mormors mor.

Den Ulrika Eleonora som äsyftas i den latinska texten var Karl XI gemål som var född prinsessa av Danmark. Hennes trolovning med Karl XI "överlevde" Skånska kriget och efter freden i Lund 1679 tog förberedelserna för det kungliga bröllopet fart och det ägde rum 1680-05-20. Om den nyblivna drottningen på något vis deltog i J P Schenbergs första frus dop så gjorde hon det mindre än en månad efter sin egen vigsel, dvs. 1680-06-02. Till dags dato har jag inte kunnat bekräfta detta datum för dopet som angetts i Linköpings stifts herdaminne.

Efter att ha tagit del av epitafiets budskap och sett familjeporträttet så får jag en känsla av att bägge kommit till i skuggan av *Den stora pesten* och att J P Schenberg gjorde allt för att "gå till eftervärlden". Och det har han ju gjort och det känns litet märkligt att få inhämta kunskap om släkten genom 300-åriga dokument – en tavla och ett epitafium. Och det hela började med en tavla.

Slutligen vill jag rikta ett stor tack till Sara Risberg som med stor entusiasm och sin höga kompetens varit mig behjälplig, inte bara med översättningen av den latinska texten på epitafiet, utan också med att läsa och tolka texterna på tavlan i anslutning till de olika personerna.

Sven Kullman

Österåkers hembygdsgård bildades i november 1971

I Österåker fanns tanken på en hembygdsgård före 1950-talet, då Österåker var en egen "socken" eller kommun som det heter. Men sammanslagningen mellan Julita och Österåker 1951 gjorde att det dröjde till 1971 innan tanken på en hembygdsgård åter började gro. Den 11 november 1971 utlystes ett möte med sockenborna och man kom överens om att bilda Österåkers hembygdsgård.

En bra grundplåt ekonomiskt var då kommunnämnden beslöt att hembygdsgården skulle få tillgång till den gamla magasinsskåpet som skapats i Österåker för cirka 220 år sedan. I skåpet skulle bönderna spara ett antal tunnor råg per mantal att ha om tiderna blev dåliga. När skåpet stigit till 150 tunnor skulle bönderna få tillbaka sin insatta del. Med bättre förbindelser i samhället blev magasinsskåpet så småningom ålderdomlig. Kommunalförbänden beslöt 1880 att det inestående lagret av råg skulle säljas. När alla ägare fått sitt blev det ändå en summa pengar över som sattes i ett särskilt konto som tydligt bara fanns som en post i kommunens räkenskaper. 20 maj 1974 tillföll behållningen av skåpet, 8 000 kronor, Österåkers hembygdsgård. Det blev en bra grundplåt i ekonomin eftersom man 1973 köpt NTO-IOGT lokalen i Ättersta och samma år fått överta Tallsätters gamla skola av Vingåkers kommun. Österåker ligger nu i Vingåkers kommun.

Hembygdsgården blev livaktig från första stund. Man bildade roteombud att värva medlemmar. Man började samla in föremål, som vi nu kan se på museet i hembygdsgården och i skolmuseet i Tallsätter. Det blev till och med så många föremål så många är fortfarande utplacerade på olika ställen i bygden. En annan viktig del var insamlandet av fotografier. Hembygdsgården har nu en samling på över 3 000 foton. Tiderna förändras och nya pappersfoton framkallas knappast numera. Men hembygdsgården får ibland gamla samlingar och så hoppas vi att nya styrelser i framtiden kan överföra och digitalisera samlingen och att nya digitala foton tillföras. 1982 beslutade styrelsen att ge ut en årsskrift. Genom åren har många ämnen berörts och vill man ha en god historik över Österåker är årsskrifterna en bra källa. Varje år till första advent utkommer ett nytt nummer och från 1982 finns alla årgångar i lagret och kan köpas.

Efter hand har det traditionsmässigt skapats ett antal aktiviteter under året vid hembygdsgården. Till exempel trädgårdsdag, öppet hus under två dagar i juli där bland annat vår stora

Hembygdsgården i Ättersta, Österåker.

Bildkälla: Österåkers hembygdsgårdens hemsida.

fotoskatt visas. Vidare en kulturkväll med underhållning i form av föredrag eller musik. Sedan har det ordnats ett varierat och blandat program med ömsom byvandringar, fornminnesvandringar, kyrkogårdsvandringar. Tallsätters skolmuseum visas varje år i samband med en gudstjänst.

Aktivitetserna består också av en julfest där vi tillsammans med församlingen bjuder all barn på dans kring granen och godispaket från tomten. Vi försöker vara med på olika marknader där vi har försäljningsbord för våra alster, bland annat årsskrifterna, som nämnts, och vykort, filmer och böcker. Ibland blir det utflykter med bil eller buss. Man kan nog gott säga att aktiviteterna är ganska omfattande, men naturligtvis varierande genom årens lopp.

I hembygdsgården finns komplett dataregister om begravda i Österåkers kyrka. Vi har samlat in berättelser om mer än 400 personer och mer hoppas vi att samla in.

Från år 2003 finns vi också på internet. På hemsidan <http://www.enebyhouse.se/hbf/>, har vi vårt årsprogram samt olika flikar om bl.a. årsskriften, Österåkersdräkten och försäljningsartiklar. Under fliken gårdar och torp har vi skrivit av alla husförhörslängder från 1793 fram till 1939. Alla senare församlingsböcker är sekretessbelagda med 70 års gräns. Vår förhoppning är att skapa ett komplett register över alla gårdar och hus fram till dags dato.

Eftersom Sveriges hembygdsgårdsförbund räknar start från 1916 firades detta på Öppet Hus vid hembygdsgården i Ättersta i juli 2016 med en utställning med vardagsföremål som belyser dessa 100 år.

Hembygdsgården i Ättersta

1912 bildades nykterhetsföreningen 2072 Ättersta Juliminne. Den första lokalen för föreningen blev "Ängmanstugan" vid Skommartorp. På våren 1914 beslutades att bygga en ny föreningslokal eftersom Ängmanstugan blivit för trång. Den nya lokalen kom att kallas "Templet".

Ättersta juliminnes byggnadsförening löstes ut 1935-36 av NTO. Omkring 1970 gick IOGT och NTO samman och Österåkers Hembygdsföreningen köper lokalen av NTO-IOGT 1973.

Vid "Templet", nuvarande hembygdsgården, har det genom åren bedrivits folkbibliotek, scoutrörelse, amatörteater, föreläsningar, biograf och naturligtvis dans och andra möten. Sedan hembygdsföreningen köpte lokalen har den inrättats till museum. En omfattande renovering med ommålning och omplacering av föremålen genomfördes 2011-12.

Under sommarhalvåret genomför hembygdsföreningen "öppet hus dagar" samt kulturkväll. Även andra träffar och möten förekommer. Lokalen har dessvärre begränsningar med kök, vatten och toalett.

Tallsätters skolmuseum

Skolan byggdes som småskola omkring 1855, men låg då vid "Lergropen" mellan Torp och Västtorp i Österåkers socken, alltså ett par kilometer från nuvarande plats. Det är den andra fasta skolbyggnaden i socknen. Den första fasta skolbyggnaden blev sockenstugan som utökades med en våning år 1835.

1882 beslutas att skolan vid "Lergropen" skall flyttas till nuvarande plats Tallsätter, alltså mera centralt. Vid flytten tillkom ett omklädningsrum, nuvarande entrehall, med trappa upp till andra våningen. Skolan byggdes på Forsby mark och kom att ligga på ofri grund till år 1969 då dåvarande ägaren till Forsby, Söderhjälm, skänkte marken till kommunen. Den 4 juli år 1970 invigdes skolan i kommunal regi till Tallsätters skolmuseum.

1973 överlät Vingåkers kommun Tallsätters skolmuseum till Österåkers hembygdsförening.

Vid Tallsätters skolmuseum är det varje år en gudstjänst då man också har visning av museet. Vid andra tillfällen har skolklasser haft "gammeldags" visning/utbildning och så

Tallsätters skolmuseum, Österåker.

Bildkälla: Österåkers hembygdsförenings hemsida.

tillkommer andra besökare som gått eller haft äldre släktingar som gått där i skolan. Eftersom vi räknar Tallsätter som ett av Södermanlands bättre skolmuseer hoppas man ju på att fler skolklasser och andra också ska uppmärksamma den gamla fina skolan.

Även Tallsätter skola har genomgått renoveringar, den senaste år 2006.

Hemsidan <http://www.enebyhouse.se/hbf/>

Hemsidan skapades 2003. Huvudnummret är gårdar och torp där vi lagt ut husförhörslängderna från 1793 (Det är de äldsta från Österåker) fram till och med församlingsböckerna från 1939. Önskemålet är att få med alla gårdar/hus som har funnits och finns inom Österåkers gamla sockengräns fram till nuvarande datum. Huruvida gravregistret med alla gravar, fotade gravstenar och berättelser kommer att läggas ut på hemsidan är mera osäkert.

I programmet och på hemsidan står att förutom årsprogrammet är både Hembygdsgården och Tallsätters skolmuseum öppet för besökare efter överenskommelse. Antal medlemmar var den 31 dec. 2015, 347 st. Nya medlemmar alltid välkomna.

Med denna korta presentation

önskar Österåkers hembygdsförening er välkomna att besöka vår hembygd och ta del av våra aktiviteter.

Arne Westberg

En fatal historia om vårdslös snushantering

En sväger till mig var under sin yrkesverksamma tid en framstående museiman och därmed naturligen intresserad av gamla föremål. I sina gömmor har han bland andra pjäser en ärvd sak som tillhört en bror till hans mormor. Det är en snusdosa av gammalt datum, konstfullt snidad i azurbjörk och försedd med den ursprunglige ägarens namn vackert utskuret i locket; "Victor Rundgren" står det. Denna snusdosa återkommer som ett viktigt attribut i den historia som nu ska berättas, en historia som jag av en tillfällighet stötte på i min arkivgrävning när jag försökte utreda svågerns genealogiska antecedentia.

Victor Rundgren (oftare med förnamnet stavat med enkelt V och ett k i mitten) blev med tiden biskop i Visby. Jag kunde inte motså frestelsen att fördjupa mig en smula i hans curriculum vitae. Det visade sig att han bara var ett tuffjäta ifrån att anförtrös samma dubbla äreposter som vår egen nuvarande stiftsherde

Johan Dalman, nämligen - förutom en biskopsstol - även den högvördiga befattningen som rikets överhovpredikant. En försmädlighet satte dock krokben för honom i sistnämnda hänseende; det är här snusdosan kommer in i bilden.

Viktor Rundgren var helt visst en uppburen person i både ämbetet och hos den gotländska menigheten och han saknade inte humor. När han förevisade den gamla Hansastaden för någon tillrest främling hände det att besökaren frågade varför det lite varstans på husväggar och staket fanns skyltar anslagna med biskopens initialer V.R. på. Prästmannen brukade då skrocka till svar att hans blygsamhet förbjöd honom att närmare utveckla sig över ämnet med påföljd förstås att besökaren antog att skyltarna var Visbybornas sätt visa sin hommage till en uppskattad herde. Hade biskopen varit mindre spjuveraktig av sig skulle han naturligtvis upplyst gästen om att V.R. egentligen stod för Visby Renhållningsverk.

Viktor Rundgren kom till världen i Karlskrona det bedrövliga året 1869, det tredje missväxtåret på rad i landet. Visst var folk vana vid att under slankveckor röra ner både bark i mjölet och granlav i korngroten men vad göra när inget sovel alls fanns att dryga ut?

Nödåren 1867 – 1869 var de värsta i mannaminne och sista gången i Sverige som folk strök med av ren svält. I

Norrlandslänen dog daglönare, hjälpgummor och barn i stora skaror. Riktigt lika illa var det inte söderöver men även där, inte minst i städerna, led befolkningen av livsmedelsbrist. Måhända var det ett skäl till att lille Viktors far och mor, distinktionskorpralen Emanuel Rundgren och hans hustru Märta Stina, beslutade att deras förstfödde redan i späd ålder skulle skickas till Märta Stinas föräldrar i Långasjö socken, en annexförsamling i samma pastorat som Ljuder. I denna djupt gudfruktiga utvandrarbygd växte Viktor upp.

I skildringarna om honom framstår han som brådmogen och lite lillgammal. Han utmärkte sig tidigt på bönemötena med att framföra samtida favorithits ur "Mose och Lamsens Visor" och "Vederquickande Själur". Redan som pilt hade han utstakat sin bana: han skulle bli gudsman.

Och så, redan som 17-årig student i Lund meddelades han venia och höll sin första predikan i just Långasjö kyrka. Det var ingen tvekan om att den unge

Viktor Rundgren var ett gott prästämne. Han var orubblig i tron och kunde värtaligt lägga ut texten. Blott ett låg honom i fatet: han led av ett besvärande talfel som han tyckte svärtade elegansen i hans framställningskonst.

(Det kan här inflikas att Långasjö socken frambragt två betydande män. Den andre, vid sidan av Viktor Rundgren, är den förre finansministern, sedermera landshövdingen i Uppsala m.m. Ingemar Mundebo. Också denne anfäktades ju av en egenhet i talet i det att bokstaven "r" i hans diktion kom att låta som ett "j". Den minnesgode kanske erinrar sig att imitatören Bosse Parnevik av just det skälet upphöjde Långasjösonen till en av sina favoritkaraktärer.)

Till skillnad från Ingemar Mundebo var Viktor Rundgren angelägen om att komma till rätta med sin defekt i talet. Efter att ha provat flera kurer tillrättades han av en engagerad doktor att börja nyttja kardustobak i form av snus. Om det berodde på behandlingens förträfflighet eller på att patienten snabbt blev slav under ett nikotinberoende är inte gott att veta men Viktor Rundgren blev fast i snusbruket. Han skulle under resten av sitt liv inhalera en överflödande myckenhet av finsnus i båda näsborrarna inför varje framträdande.

Viktor Rundgren prästvigdes i Strängnäs 1892 och fick sin första kyrkliga beställning inom stiftet. Omsider hamnade

Holger Rundgrens snusdosa som mäter 10x5x2,5 cm

Foto: Annika Nilsson

han som kyrkoherde i en Göteborgsförsamling och redan då – långt innan han 1920 blev biskop i Visby – hade han tillvunnit sig anseende som en överdådigt skicklig predikant, ”en av vårt lands främsta folktalare” hette det om honom i ett konversationslexikon. Hans eminenta talekonst prisades också av ingen mindre än ärkebiskopen Nathan Söderblom själv.

Tack vare sin vältalighet utnämndes Viktor Rundgren redan 1907 till hovpredikant. Han inträdde därmed som en av ett tjugotal präster vilka ingick i det s.k. hovkleresiet. Hovkleresiet svarar för högmässotjänsten i Slottskyrkan på Stockholms slott. Han kom i samband därmed också att hamna på god fot med drottning Victoria, en furstinna som ju var känd för att erbjuda gunstiga herrar sina alldeles speciella favörer. Medan societetsläkaren Axel Munthe lär ha fågnat drottningen med mera lekamlig service, blev Viktor Rundgren hennes andlige själasörjare.

När befattningen som överhovpredikant skulle besättas – överhovpredikanten var i egenskap av preses i hovkleresiet dess primus inter pares och därmed rikets allra yppersta talrör mellan Gud och Konungen – uttalades önskemål från Gustav V att Viktor Rundgren skulle utses till denna ärepost. Mera som en etikettsåtgärd att föregå den formella utnämningen kallades Viktor Rundgren till en audiens på slottet. Mötet med majestätet utföll, såvitt kunnat förstås i efterhand, till kungens belåtenhet. Icke desto mindre levererades strax därpå besked från hovet: Viktor Rundgren kunde icke komma ifråga som överhovpredikant.

Anledningen till denna oväntade rockad kröp så småningom fram.

När de kungliga pagerna ryckte in för att ställa audiensgemaket i ordning efter Viktor Rundgrens visit befanns att supplikanten till den högvördiga befattningen – Gud bevare Konungen! – drällt nässnus (eller än värre matsnus?) omkring sig och besudlat de furstliga mattorna med slikt avskryvart stoff. Rimligtvis med Hans Majestät Konungens goda minne konstaterades därefter att en person som uppvisade en sådan patriskaktig och slafsigt vandel omöjligen kunde betros med ett så förnämt ämbete som överhovpredikantens.

Om denna förklaring äger sin riktighet (den har inte ifrågasatts av hans hävdatecknare) återstår bara en delikat fråga: hur kunde snuset, mitt under pågående uppvaktning, rymma från sin innehavare och nedsolka det furstliga bohaget? Vid dessa överväganden är vi dessvärre uteslutande hänvisade till hypoteser.

Förmodligen hade Viktor Rundgren känt viss anspänning inför mötet med kungen. I syfte att dämpa oron och förkovra sin talapparat hade han helt säkert i förväg deponerat en försvarlig portion snus i bägge borrharna. Den efterföljande fadäsen, emellertid, kan ju näppeligen ha berott på att snus

plötsligt och opåräknat lossnat från prästmännens näsa under själva seansen? Nej, det måste förkastas som osannolikt.

En närmare till hands liggande förklaring torde vara att prästmannen måhända känt behov av att mitt under det pågående mötet göra en snabb omladdning i bihålorna. I så fall måste påfyllningen naturligtvis anstå till ett obehäkat ögonblick då majestätets uppmärksamhet avvändes mot annat håll. I avvaktan på lägligt tillfälle kan antas att Viktor Rundgren förberedde en insats genom att palmera den inledningsvis omnämnda snusdosan i handen. Kanske hade locket på dosan just i det läget råkat glappa med påföljd att en del av innehållet utspilldes? Se där ett högst plausibelt scenario!

Allt förlorar sig dock i spekulationer. Om väl Viktor Rundgren aldrig kom att bli överhovpredikant vann han stora framgångar i andra avseenden. Han promoverades till doktorsgraden 1918 och utsågs alltså 1920 till biskop i Visby stift, en position som han innehade till sin pensionering; han dog strax därpå 1936. Viktor Rundgren är även ihågkommen som en flitig och mångsidig författare inom det teologiska området.

Dessutom minns några honom som en mormorsbror som lämnade sin vackert snidade snusdosa efter sig med – faktiskt – ett uns av furstlig proveniens.

Ett tack till hembygdsförfattaren Arnold Alfredsson ur vars artikel i Träskoposten nr 4/2012 jag lånat en del grundfakta.

Ulf Lindén

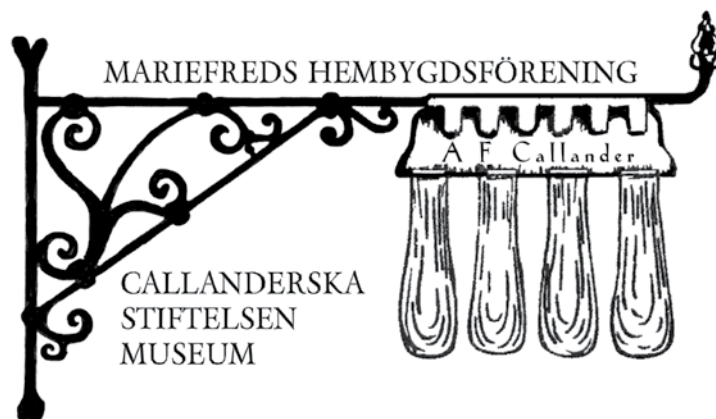
Errata

I Anbudet 4-2016 fanns några felaktigheter. Det blir lätt så strax före jul när även tryckfelsnissarna är i farten. Artikeln Resa till Krigsarkivet med bild är Lena Sundin Andersson mamma till och jag ber Kerstin Nilsson om ursäkt för att jag inte lyckades mota bort nissarna.

Sven Kullman
Redaktör

Min text om Eskilsköllans Vänner (EKV) innehöll tyvärr två beklagliga fel. Föreläsaren tillsammans med Henrik Lindström var givetvis ingen annan än David Damell. Jag förkortar tydligen också Eskilsköllans Vänner lite hur som. Det ska vara EKV. Jag ber om ursäkt för fadäsen och hoppas ändå på ett Gott Samarbetsår 2017.

Tryggve Lundh
Ordförande i Eskilsköllans Vänner (EKV)

1938 bildades föreningen, som är en hembygdsförening i en liten stad till skillnad från de flesta andra, som håller till på landsbygden. Vår hembygdsförening huserar mitt i den gamla stadskärnan i Mariefred, i Callanderska gården, en gammal färgargård från 1700-talet med hantverksbodar och en vacker trädgård med utsikt över Gripsholmsviken.

Vårt uppdrag från Callanderska stiftelsen är att visa Sofia Callander-Nordvaegers hem och underhålla fastigheterna samt samla mariefredshistoria.

Våra samlingar omfattar c:a 5000 föremål samt en klädsamling med 700 nummer.

Föremålen, som finns registrerade i ett unikt registersystem, omfattar saker i ett hem från börja av 1900-talet, verktyg från olika hantverk, brandskyddsutrustning mm. Från tiden då Mariefred elektrifierades har vi en samling saker från äldre elinstallationer. En del föremål från lantbruk, (stadsborna hade små utägor), jakt och fiske ryms även. Men unikt är ett penselmuseum med verktyg och produkter från den penseltillverkning som bedrevs i Mariefred 1920-2000.

I vårt fotoarkiv har vi c:a 9000 scannade bilder. Det är förhållandevis lätt att söka i. Det handhas av en särskild arbetsgrupp under ledning av Bengt Rundgren, som i sitt yrke har synnerligen bra grepp om alla gravar på Mariefreds kyrkogård

Vi har sedan ett antal år lagt upp våra dokument i ett arkivregister i Excel. Principerna för arkivarbete

utbildades vi i av Arkiv Sörmland. Vi har inte digitaliserat dokumenten men kan relativt lätt återfinna dem tack vare att arkivbildare och kortfattat innehåll finn i Excel-registret.

Det finns även gamla ljudinspelningar, de äldsta på tråd från 1953, från berättaraftnar och intervjuer. Ett antal videoinspelningar från olika evenemang ingår.

Vi har tills vidare valt att inte gå med i Bygdebånd i brist på resurser.

I vår årsskrift "Callandern" brukar vi skriva 3-4 uppsatser som behandlar personer, gårdar (staden har 100 gårdar) och verksamheter såväl offentliga som privata.

Föreningen tar gärna emot frågor som berör Mariefred och svarar så gott vi kan utifrån våra arkiv (mariefreds.hbf@telia.com)

Lennart Schweitz

Callanderska gården.

Bildkälla: Mariefreds Hembygdsförening. Fotograf: Arne Lundh 1990-talet

År 2017 firas Släktforskningens dag lördagen den 18 mars

Årets tema: Sjöfolk

Eskilstuna Strängnäs släktforskarförening kommer naturligtvis att visa upp sig. Exakt var och hur vet vi just nu inte då planering pågår.

Håll ögonen öppna för information på vår hemsida eller kolla Eskilstunas och Strängnäs kommuners hemsidor där

arrangemang redovisas. De av medlemmarna som har mail kommer den vägen att få information.

Är det någon som redan nu är intresserad att hjälpa till så kan ni kontakta någon av oss i styrelsen.

Christer Ståhl

Nybyggjarland

Under min barndom har jag alltid känt till att min morfar och mormor under en tid bott i Norrland, inget ovanligt i det kan tänkas, men det var som "kolonister". I min fantasi var det ett äventyr långt från Eskilstuna. Visserligen fattigt, men.....

1998 var jag på resa i Vilhelmina trakten och besökte då Västerbottens museum. Då fanns en utställning om de kolonister som på 1920-talet flyttade till Mötingselberget för att bosätta sig där. Där i min fantasi, insåg jag vilket misslyckande det var för en del, jag som sett det med ett barns ögon såg i ord och bild hur svår deras vistelse var i dessa myrmarker.

1922 var det stor arbetslöshet i Eskilstuna, min morfar, som var industriarbetare, fick höra talas om kolonisationen, informations möten hölls på "Bygget" Första kontakten med kolonisationsbyrån gick inte så bra, det blev avslag, då man inte trodde att det skulle gå att försörja sig på marken. Det var då redaktör Edling på Eskilstuna Kuriren engagerade sig och uppvaktade jordbruksministern som koloniatet kom till för Eskilstunas industriarbetare. 16 st kolonister for till Mötingselberget.

I augusti 1922, lämnades min mamma kvar i Eskilstuna hos sin mormor, 2 år gammal, och morfar och mormor anländer till "Berget". Marken lottades ut bland familjerna. Det fanns inte några bostäder, så det byggdes kojor och det drogs vedspisar från Vojmäns station. Det var viktigt att få tak över huvudet till vintern. Att de skulle kunna försörja sig på marken var och förblev en dröm. Av 16 kolonater bebyggdes

Författarens mormor vid dörren till vedboden

10 st, för ett par år sedan var det 2 kvar.

Den historia som jag kände till, såg helt annorlunda ut eller kanske inte annorlunda, utan nästa vacker.

Mormor som berättat om denna plats med värme och glädje. Hur hon tyckte om myrarna och skogen. Om människorna som fanns där, både Eskilstunabor och andra, vandrarna till bekanta som fanns ett par mil bort, morfar som slet för att göra vistelsen dräglig. De bodde i en vedbod! Mormor tapetserade med presentpapper och tidningar på de tunna bräddväggarna. Under vintern, tänk er Norrländsk kyla, fick hon slå hål på isen i vattenhinken. Hon eldade tidigt varje morgon för att få upp värmen tills morfar skulle stiga upp.

I ett brev hem, står det – "det är svårt att få timret framdraget, att de sliter hårt, att det snögar och regnar så och de nästan flyter bort, och säg inte något till mor om det, då blir det obehag"

I december 1923 var min mormor gravid och hennes mor tyckte, "att nu får det räcka med vistelsen i Norrland, nu kommer ni hem". Lyckligtvis fanns det fler jobb i industrin här hemma.

Min mormor och morfar besökte Mötingselberget varje sommar i många år. Så den tid de var där på 1920-talet betydde mycket. Själv har jag besökt "Berget" som barn och har träffat en del av mormor och morfars vänner. Jag ser nu fram mot att med karta och gamla bilder se platsen igen, men jag vet att det mest är skog.

Det fanns säkert en stor gemenskap bland dessa nybyggare

som sedan levde kvar långt efter att de flesta flyttade tillbaka till Eskilstuna.

Min morfar dog 67 år gammal på 1961, lyckligtvis blev min mormor 95 år och jag är djupt tacksam över att jag fick spendera så mycket tid med henne.

Ett särskilt tack till Laila Eliasson Västerbottens museum

i Vilhelmina och Lilian Montmar för att ni inspirerat mig att skriva ned mormors historia.

Källor: Eskilstuna Kuriren, Tidningen Folket, Västerbottens museum Vilhelmina, Västerbottens Folkblad och "Kolonisterna på bjortronmyrarna" av Lilian Montmar Bokförlaget Alerta

Kerstin Mathisen

Det sitter i väggarna på Kokärret

Inspirerad av bl.a. Christopher O'Regans TV-program, "Det sitter i väggarna" började jag forska på vårt torp Kokärret i Härads socken.

Den 1 mars 1996 köpte min man och jag fastigheten Kokärret 1:1 i Härad, Strängnäs. Någon månad senare var vi i Eskilstuna och fick då ett infall att besöka lantmäteriet för att se om det fanns någon äldre karta över vår fastighet. Det fanns det!

Då tyckte jag bara att det var lite kul med en så gammal karta och att det funnits en Backstuga på vår tomt.

En regnig sommardag 2015 satt jag och tittade i mitt DISGEN-träd och upptäckte en släkting som jag inte "tagit livet av" det var en morbror och moster till min morfar.

Så kom då programmet, det sitter i väggarna på TV och då vaknade jag till igen. Jag tog fram den gamla kartan och hittade också en förklaring till varför man gjort en karta över en Backstuga, lite ängsmark och stenig skogsmark.

Orsaken var att bönderna Per Larsson och Per Ersson i Elma, Vansö socken hade år 1826 fått tillstånd att disponera marken och slå foderhö till sina kreatur. Marken måste då mätas för att kunna skattläggas, vilket skedde den 19 juni 1828. Då ritades också kartan.

Nu vaknade också min nyfikenhet på Backstugan.

- Var låg den exakt på tomten?
- Vad hette stugan?
- Vem hade bott där?

Först måste jag ju bara ta reda på vad stugan hette så att jag kunde se i husförhören vem som levde i stugan.

Svaret hittade jag i Bygdebänd, där det uppgavs att Hellstugan, numera riven, varit belägen på Kokärret/ Hjälmstätter.

Senare anges i husförhörboken att Hellstugan är backstuga på Hjälmstätters ägor. Bingo!

Hellstugan bebos av Skomakare Carl Magnus Schelins familj från 1822 – 1859 Sonen Lars Vilhelm föds 1828 och sonen Jonas den 1830. Jonas dör den redan år 1830 av okänd sjukdom Fadern Skomakare Carl Magnus Schelin dör 1831 av Lungsot. Änkan bor kvar, pojkarna flyttar och kommer av

Backstuga, bild från Wikipedia.

och till tillbaka. Anders Gustaf och Lars Vilhelm uppges ha fel på "målföret"! 1837-1841 bor skomakaränkan fortfarande kvar och sonen Anders Gustaf, som har fel på "talorganerna" flyttar till Länna socken, han kommer tillbaka och skrivs åter hos sin mor, men uppges vistas på Lasarettet som ofärdig.

Änkan Stina Fredrika Larsdotter flyttar in 1840 med sina två barn Carl Erik och Carolina, de flyttar ut till Toresund 1844. Då var det säkert trångt i stugan.

Änkan Maria Lundqvist flyttar ut och vistas "på socknen" och uppges ha dött år 1859 hos sonen Anders Gustaf i Löflund Strängnäs landsförsamling. Hon dog av ålderdom och begravdes i Härad.

In flyttar nu f.d. pigan Brita Stina Pehrsdotter född den 17/10 1819 i Härad. Brita Stina står som ägare och har alltså köpt Hellstugan! Anges vara svagsynt och kalas för "Blintbrita" i husförhörboken! Hon bor kvar i stugan till sin död år 1888, är då 68 år 5 månader och 25 dagar gammal och begravdes i Härad av komminister Palmgren. Av Brittans bouppteckning så framgår det att även ett mindre fähus tillhörde Hellstugan. Stugan stryks nu ur husförhörboken så jag antar att den rivs nu. Stugan var värd 50 kr när Brita dog år 1888.

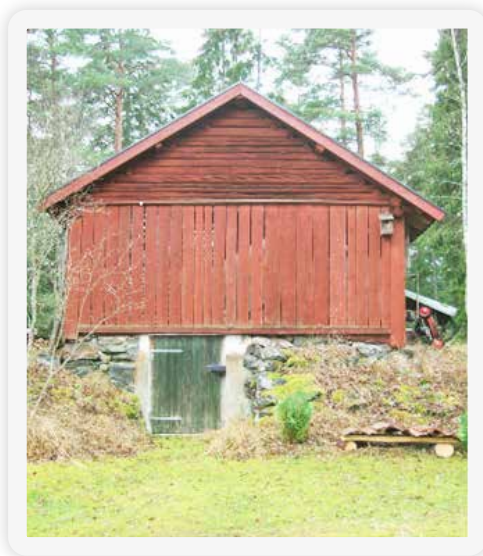
Och hon hade även ett Ladugårdshus men inga djur. Brita var aldrig gift och föräldrarna var borta när hon dog så syskonen, en bror och en syster ärvde henne

Jag gick ut och tittade på tomten, för att undersöka läget på vedboden och kan inte förstå annat än att backstugan låg precis där vi har vår jordkällare med vedbod ovan på. Sedan tittade jag i Wikipedia för att få klart för mig hur en backstuga sett ut, och nog tror jag att min teori stämmer, att vi har veden i Hellstugan!

Tittar man närmare på vedboden så ligger det två stockar på marken, som jag tror att taket tidigare vilat på, innan det blev vedbod av huset.

Nu tittar vi på Hjälmsetter/ Kokärret!!

Den första husförhöringsbok som Hjälmsetter/Kokärret finns med i 1842-1846 Mitt antagande är att den första stugan byggdes 1844-45.

Vedboden

Rest av ladugårdsgrunden

De första som flyttade in var Arbetskarlen Pehr Månsson född 1792 i Länna och hans hustru Catharina Andersdotter född 1792 i Härad, samt dottern Anna Sofia född 1831 i Härad. Familjen flyttade in 1845 och kom från Sidhem, Härad.

Pehr Månsson med hustru bor kvar, men dottern Anna Sophia flyttar ut år 1846. År 1847 flyttar en annan dotter in hos föräldrarna från Länna. Hon heter Brita Stina är född den 7/10 1819 och är svagsynt!

Dottern Brita Stina köper Hellstugan!

Hustrun Catharina Andersdotter dör 1864 av ålderdom, 71 år gammal. Änklingen Pehr Månsson bor kvar på "undantag" i Hjälmsetter till sin död 1872.

Under åren 1870 till 1899 bebos Hjälmsetter/Kokärret av flertalet brukare.

Den 15/11 1899 säljer Anders Andersson Kokärret, som det nu kallas, till Karl Petter Petterson född den 3/9 1848 i Ösäter, Länna och hans hustru Sofia Albertina Lindblom född den 27/9 1852 i Fogdö.

Karl Petter var min morfars morbror! Föräldrarna dog när pojken var 5-6 år gammal då blev hanfosterbarn i Hult hos moderns halvsyskon.

Anders Andersson bor på undantag – är nu s.k. fördelstagare.

Karl Petter kallas nu Hemmansägare!! Då tror jag att nuvarande stuga uppförs, den är daterad till 1909, vilket är det årtal som anges när inte någon vet exakt byggnadsår. Stugan rymmer ett rum och kök, samt ett sommarrum och torkvind.

Anders Andersson dör 1911, nu boendes på ålderdomshemmet i Härad.

Hustrun Sophia Albertina Lindblom dör 1931 på Kokärret av hjärtsjukdom, 79 år gammal och hennes make Karl Petter dör 8 år senare, d.v.s. år 1939 av ålderdom, 90 år gammal.

Nu har en del fallit på plats för mig!! När vi köpte torpet berättade en kusin till min mor att hon varit där mycket som barn och att tanten hade massor med blommor i trädgården! Hon hade ju då besökt sin mammas morbror och moster!!

Peter Petterson ligger begravda på Härads kyrkogård.

Torpinventering i Härad är gjord av Härads hembygdsförening.

En mycket aktiv kvinna var Stina Andersson. Hon skrev ner vilka hyresgäster som bebodde Kokärret under 1900-talet.

Åren 1941-1960 äger Oskar Andersson i Sidhem, Kokärret. Han hyrde ut torpet som sommarhus åt flertalet familjer.

1960 köptes torpet upp av Åkers Häradsallmänning. 1993 köpte Peter Kvist och hustru Susanne, Kokärret och sålde det 1996 till Lena o Sören Andersson som fortfarande äger det.

**Text och foto
Lena Sundin Andersson**

Det lönar sig att skriva

Under september månad kom vår ordförande Christer Ståhl till vår lokal i Eskilstuna.

Vi hade vår grupp som håller på med födda, vigda och döda som vi bearbetar varje måndag, igång då.

Christer Ståhl meddelade mig då att det var en dam vid namn Ingrid Wistman från Sjöbo som hade ringt honom och ville ha tag i mig (undertecknad). Hon hade hittat mitt namn på Internet och upptäckt att vi hade samma anor.

Jag har sedan varit in på Internet och sökt på ett namn i mina anor. ESSF har uppenbarligen scannat äldre nummer av Anbudet och där har jag i nr.4 2013 skrivit en artikel om mina anor och det var den hon hade hittat.

Så om man söker på Lars Jansson Jernquist så får man upp den inskannade medlemstidningen och där kan man söka sig fram till den artikel som jag skrev.

Det dröjde ytterligare några veckor innan jag ringde upp på det nummer som jag fått av Christer Ståhl och då var det ingen som svarade utan jag angav mitt nr. och ärende. Efter mindre än en halv timme så ringde hon tillbaka till mig och vi satt sedan och språkade om våra gemensamma anor. Det visade sig att jag hade lite mer på en linje som går tillbaka på Finland.

Det handlar om en person vid namn Lars Jansson Jernquist som hon hade hittat.

Lars Jansson Jernquist gifter sig 22/11 1841 i Eskilstuna med Catharina Ren och hon är född i Kungsåra församling i Västmanland.

Catharina Rens föräldrar är följande: faderns Gabriel Fast-Ren och moderns namn är Catharina Johansdotter.

Jag kommer ihåg att jag följde Gabriel Fast-Ren i husförhörslängden tills jag hittade dödsuppgifterna och då stod det att han var född i Iskela (min tolkning) i Finland, han avled 25/1 1823 i Rytartorpet, Råby ägor, Kungsåra församling och han är född 24/3 1779 i Mököis, Uskela församling, Åbo län i Finland. Han gifter sig 23/7 1807 i Mököis, Uskela församling, Åbo län i Finland med Catharina Johansdotter f. 28/3 1789 i Pahkavouri, Finland.

Här uppstod vissa problem i och med att det var Finland för det här var innan så mycket låg på Internet men vi hade e-post i alla fall.

Först av allt så skrev jag till Riksarkivet i Stockholm med en förfrågan om församlingen. Efter ett antal veckor så fick jag svar. Jag hade tolkat att församlingen till Iskela men Riksarkivet upplyste mig om att den hette Uskela och fanns i Åbo län i Finland.

Därefter så skickade jag e-post till Håkan Skogsjö som bor på Åland och har hållit på med släktforskning i många år.

Han svarade att Riksarkivet i Helsingfors kan låna ut filmer till vårt bibliotek i Eskilstuna. Den här tiden var det filmer på rulle som gällde. Han meddelade mig också att jag inte fick ta hem filmerna utan sitta nere på biblioteket och titta på dem för det var vårt bibliotek här i Eskilstuna som ansvarade för filmerna.

Jag fick reda på av honom att det i vårt bibliotek skall finnas register på vad som är filmat av de finska arkiven. Det skulle vara röda pärmar och Håkan Skogsjö angav även vilka filmer jag skulle begära hem. Man fick beställa 3 st. filmer vid varje tillfälle och det kostade mellan 100,00 kr. 150,00 kr.

Det tog 3 veckor innan filmerna kom och då fick jag sitta på biblioteket här i Eskilstuna, så varje dag gick jag ner och tittade på dessa filmer. Den här tiden var som avses var Finland svenskt så filmerna var på svenska så det var inga svårigheter.

På Gabriel Fast-Ren kom jag inte så mycket länge än att jag fick tag i hans föräldrar och vigseldatum för ans föräldrar. Gabriel Fast-Rens namn var: fader Gabriel Rehn och moder var Brita Erichsdotter.

Gabriel Fast-Rens och Catharina Johansdotters vigselnotis hittade jag och dom är vigda 23/7 1807 i

Mököis, Uskela församling, Åbo län i Finland.

”Vigda i Sahlo Kapell församling. Soldaten vid Premiärarmejens kompani (Prem Majs Comp) av Åbo läns (infanteri) regement (Regte). Gabriel Fast ifrån Mököis och torparedottern Kajsa Johansdotter ifrån Pahkavuori vigda på chefskeppet Gustaf III å Kungs Kull vid afresan till Bömern (troligen Pommern enl. uppgift fr. Kalevi Kiesi) af extrabatallions predikanten.”

Men på hustrun Catharina Johansdotter hittade jag betydligt mera så på hennes modersida kom jag 2 generationer bakåt och detta hade inte Ingrid Wistman så hon ville givetvis väldigt gärna att jag skickade över det som jag hade bakåt på de finska anorna. Dessutom så hade Ingrid Wistman lite material som vi diskuterade ang. att Lars Jansson Jernquist är född oä och det då finns en syster i den barnaskaran som har en far som heter Jan Andersson och vid ett tillfälle så har jag sett en notis på Lars Jansson Jernquist om efternamnet Jansson så det är möjligt att det är Jan Andersson som är far till Lars Jansson Jernquist.

Jag hade länge haft en känsla av att Jan Andersson var far till Lars Jansson Jernquist men det är mer säkerställt nu.

Då är vi i alla fall 2 st. som har samma uppfattning om fader till Lars Jansson Jernquist och Ingrid Wistman hade forskat fram föräldrar till Jan Andersson samt alla hans syskon och även bakåt till mitten av 1700-talet

I det här materialet som jag fick av Ingrid Wistman så finns det en hel del som jag behöver rätta upp men jag hjälpte också henne med mina anor i Finland.

Så kan det gå till när 2 forskare hjälper varandra och det tack vare Anbudet som hade skannats in och lagts ut på Internet.

Med hälsningar till alla forskare, fortsatt forska och lös olika problem på olika sätt.

Anita Carlsson

Branden i Runsbäck 1888

Min mormors morfar Johan Johansson och mormors mormor Christina Johansdotter var båda födda 1829. De bodde större delen av sina liv i byn Runsbäck på mellersta Öland, ett par km söder om Färjestaden. Johans anor i samma by sträcker sig minst tre generationer bakåt. Byn bestod vid denna tid av 14 gårdar.

Johan och Christina fick tio barn tillsammans. Två av dem dog unga och sex hamnade på olika vägar i Amerika. På 1880-talet hade min blivande mormors mor flyttat till Stockholm och endast den äldsta dottern med två oäkta barn bodde kvar hos föräldrarna. Johan som närmade sig sextio år trappade ned på jordbruket. De sålde gården, men bodde kvar på undantagskontrakt. På hösten 1888 flyttade familjen till ett litet torp med bara ett tunnland jord i Högsrum, som ligger c:a två mil norrut.

Jag har funderat på varför de flyttade från byn. Jag har inte kunnat hitta någon anknytning till Högsrum, släktingar eller annat. I somras fick jag emellertid förklaringen. Jag besökte då Runsbäck och träffade Ulf Runefors, som bor på den nordligaste gården i byn. Han berättade att nästan hela byn brann ner 1888, samma dag som stadsbranden i Sundsvall. Senare tänkte jag att en sådan brand väl ändå måste ha omnämnts i någon tidning. Det borde gå att hitta, Sundsvall brann 25/6 1888. På Kungliga Biblioteket finns tre tidningar mikrofilmade från den här delen av Sverige detta år, Barometern, Kalmar och Ölandsbladet. Efter lite letande fann jag notiser och artiklar i alla tre tidningarna. Det visade sig att den muntliga traditionen inte hade helt rätt, Runsbäck brann tre dagar före Sundsvall. I tidningarna refererar man mycket till polisförhören, som hölls dagen efter branden. Detta polisförhör kunde landsarkivet i Vadstena plocka fram åt mig. Branden dyker också upp i domboken för Ölands södra mot. Där avhandlas mest försäkringsersättningar. Här följer berättelsen om vad, som hände:

På midsommaraftonen 1888 så bakade man bröd på bonden Anders Jonssons gård, som låg på fastigheten A på kartan. Man eldade med björkved och på morgonen dagen efter, den 22 juni, så hade den 23-åriga dottern Emma rakat ut askan från ugnen i en fjärding *, som hon burit ut och ställt på gårdsplanen. Vid fyratiden på eftermiddagen samma dag slog hon ut askan på gödselhögen, utan att märka någon glöd. En halv timme senare upptäckte hon att det brann i gödselhögen bland löv och halm. Gödselhögen låg intill grannens ladugård och strax började det att brinna i halmtaket. Vädret var torrt och det blåste en sydlig vind. Nu spred sig elden snabbt norrut i byn.

Allt gjordes för att försöka släcka elden och redan vid femtiden kom folk från grannbyarna med släckningsredskap för att hjälpa till. Nu hände det värsta som kunde ske, vinden vände till nordostlig och ökade i styrka. Elden spreds ”med ofantlig hastighet” nu även söderut i byn. Inom en timme var tolv ladugårdar antända eller redan nedbrunna. Några gamla och sjuka personer kunde räddas i sista stund ur de brinnande husen, någon t.o.m. med eld i kläderna. Hettan var så stor att man inte kunde gå på byvägen. Gräs och en del träredskap på andra sidan vägen antändes.

Efter endast ett par timmar var katastrofen fullbordad. Byns bebyggelse var till stor del förvandlad till rykande ruiner. Tre boningshus, tolv ladugårdar och en mängd bodar var nedbrunna. Flera boningshus var brandskadade. Av lösöre kunde ingenting räddas utom några vagnar och några småkreatur. Lyckligtvis omkom inga människor och djuren var ute på bete så de undgick elden, bara två kalvar, fem svin och några kycklingar innebrändes. Av alla fjorton gårdarna i byn var endast den nordligaste och den sydligaste orörda av elden.

Dagen efter förrättades polisförhör av kronolänsman Elmquist från Vickleby. I förhöret får alla bybor redogöra för hur och när de upptäckte elden, samt vad de visste om eldens uppkomst. Länsman konstaterar till slut: ”Någon anledning

att här föreligger mordbrand finns icke, utan, af hvad som förekommit vid nu anställda förhör, synes antagligen, det elden uppkommit genom Emma Anderssons oförstånd att utkasta aska å komposten, som var liggande på hennes faders, Anders Johanssons, ladugårdsplan.”

Det mesta av vad, som skrivs i tidningarna bygger på polisförhöret. Det uppges att gårdarna varit brandförsäkrade, de flesta dock lågt. Man uppmanar också öllänningarna att inte bygga så hopgyttat utan att sprida ut gårdarna när byn byggs upp igen. Den uppmaningen verkar man dock inte ha brytt sig om. Innan de försäkrade kunde få ersättning från brandförsäkringsbolaget fick var och en inför häradsrätten gå ed på att de uppgivna skadorna stämde.

Jag har tyvärr inte kunnat finna någon uppgift om mormors morföräldrars undantagsstuga, men den låg på den sydligaste gården, så den kan ha klarat sig undan branden. De flyttar emellertid härifrån efter tre månader. En, som också flyttar efter ett halvår är den olycksaliga Emma Andersson. Hon kan nog inte ha haft det så lätt under den tiden.

Tänkvärt är att i kyrkböckerna står ingenting nämnt om branden, så om jag inte besökt Runsbäck, hade jag ingenting fått veta.

*Fjärding är ett volymmått för våta varor 31,4 liter eller för torra varor då 18,3 liter. Det var oftast gjort av trä, men kunde också vara av plåt.

Åke Ellin

Runsbäcks by vid enskiftet 1818.

Bildkälla: Lantmäteriet, Historiska kartor.

Vädjan från valberedningen!

Vår fina förening står inför ett viktigt avgörande! Inför kommande mandatperiod har i stort sett hela styrelsen avgått. Nya företrädare efterlyses – för föreningens fortsatta verksamhet - från både Strängnäs och Eskilstuna.

Följande funktionärer efterfrågas:

Ordförande, kassör, minst 2 ledamöter, valberedare, revisorer med suppleanter.

Hjälp oss att rädda föreningen genom att höra av er till oss!

Göran Olofsson 070-336 36 89
Ulla-Britt Svensson 073-652 98 28

Gårdsforskning

En torsdagskväll i november höll Gunilla Didriksson från Lindesberg ett föredrag om gårdsforskning. Ca 50 personer tog del av bra tips om hur gårdsforskning eller Gård och torpogenealogi går till. Vilka källor man ska leta i. Att börja med en inventering, prata med släktingar, är en bra början.

Kartor, mantalslängder, bouppteckningar, lagfarter och om det finns ett gårdsarkiv. För att inte glömma fotografier i släktens ägo. Det handlar om att leta i alla hörn.

Vi var en nöjd skara som lämnade lokalen efter ett bra föredrag och gott kaffe.

Kerstin Mathisen

Släktforskning i Eskilstuna

Den som släktforskar i Eskilstuna stöter ofta på problem. Det finns ett antal olika församlingar, gränser har ändrats, gårdsnummer har ändrats mm. Detta är ett försök att bringa lite klarhet i den del problem som kan uppstå.

Kyrkböcker

Husförhörlängderna är uppdelade i 6 olika delar och börjar 1779 (tidigare finns inga husförhörlängder bevarade):

AIa, Gemensam serie 1779-1800, fortsätter i AIb-f.

AIb, Eskilstuna: Gamla staden, Nya staden, Carl Gustafs stad ("Stadsförsamlingen") samt Gredby i Fors socken 1801-1902, fortsätter i AIIa.

AIc, Fristaden 1800-1868, fortsätter i AIb.

AId, Tunafors 1800-1836, fortsätter i AIf.

AIe, Klosters landsförsamling 1800-1897, fortsätter i AIIb.

AIf, Fors landsförsamling 1801-1896, fortsätter i AIIc.

Församlingsböckerna är uppdelade i 3 olika delar:

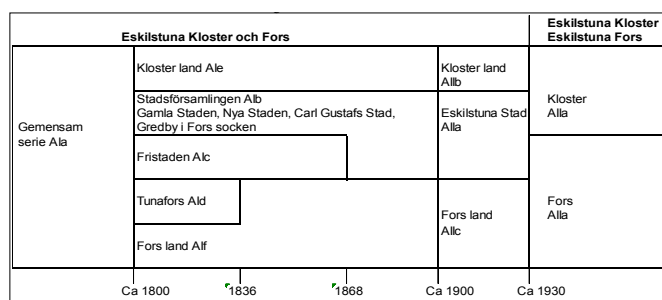
AIIa, Eskilstuna stad 1901-1930.

AIIb, Kloster 1898-1930.

AIIc, Fors 1897-1930.

Man kan illustrera detta med nedanstående figur:

Fram till 1930 hette arkivbildaren "Eskilstuna Kloster och Fors". Från 1930 blev det två arkivbildare "Eskilstuna Kloster" samt "Eskilstuna Fors".

Gamla Staden var området omkring Köpmangatan. Nya Staden var området öster om Fristadstorget fram till ån. Carl Gustafs Stad omfattade Rothoffsparken, Rademachersmedjorna och Faktoriholmarna. Fristaden var området väster om Fristadstorget fram till Tullgatan. Området norr om Eskilstunaån fram till Grängsgatan tillhörde Stadsförsamlingen eller Eskilstuna Stad. Tunafors omfattade ett litet område öster om ån mitt emot f.d. Tunafors fabrik. Klosters landsförsamling var området norr och öster om ån utanför ovan angivna områden. Fors landsförsamling var området söder och väster om ån utanför ovan angivna områden. En karta som visar detta finns på Eskilskällans hemsida bland historiska kartor, "1857_Ljunggren". Efter 1930 gick gränsen mellan Kloster

och Fors i Eskilstunaån.

Läs med fördel informationen som finns om varje volym. Det ger en hel del intressant information. T.ex. AIb:21 där det står "Eskilstuna: Gamla staden, Nya staden, Carl-Gustafs stad ("Stadsförsamlingen") samt Gredby i Fors socken." och "Uppslag 625-874. I bokstavsordning Svalling - Ö samt faktoriet. Med register, som utifrån kvartersnummer och personnamn hänvisar till uppslag. Innehåller även längd över nattvardsgäster 1870-1874".

Personregister

I de flesta volymer på 1800-talet finns personregister som hänvisar till uppslag i volymen där familjen finns. Observera att det i regel bara finns husföreståndaren i registren. Hustru, barn, drängar och pigor mm finns i regel inte med. Under senare delen av 1800-talet finns inget personregister, då finns familjerna i bokstavsordning sorterade på husföreståndarens efternamn. Då finns bostaden (gårdsnumret) noterad till höger i anteckningskolumnen. Ibland kan det förekomma två eller flera nummer noterade vilket innebär att personen (familjen) bott på flera platser under den aktuella tiden. Tyvärr får man inte reda på exakt flyttningsdatum.

Ändring av gårdsnummer

År 1843 ändrades gårdsnumren (tomtnumren) i Eskilstuna.

Orsaken till ändringen var att man ville ha en gemensam nummerserie för hela Eskilstuna. Fram till 1843 fanns separata nummerserier för de olika delarna, Gamla staden, Fristaden och Nya staden. Konverteringstabeller mellan gamla och nya nummer finns i volymerna AIb:13-15 samt AIc:16-17. Vid övergångsskedet finns såväl nya som gamla gårdsnumret angivet i husförhörlängden (se t.ex. AIb:14).

Kartor

Användbara kartor finns på Eskilskällans hemsida (sök på historiska kartor) från olika tidpunkter där man kan se var de olika gårdarna fanns. Även kvartersnamn finns på vissa kartor och på senare kartor även gatuadresser.

Gatuadresser

Många släktforskare vill gärna ange gatuadress i stället för gårdsnummer eller kvartersnamn i sin släktforskning, och det kan man göra t.ex. med hjälp av historiska kartor på Eskilskällans hemsida. Man skall dock komma ihåg att såväl gatunamn som gatunummer har ändrats genom åren. Bryggaregatan hette förr Norra Bruksgatan, Eleonoragatan hette Norra Drottninggatan, Vasbergsgatan hette Norra

Kriebsensgatan, Storgatan är idag uppdelad på Västra och Östra Storgatan, numreringen på Köpmangatan börjar idag söderifrån men har tidigare börjat norrifrån mm. Ofta får man tag i alla uppgifter i kyrkböckerna utan att behöva gå till kartor. T.ex. Eskilstuna Kloster och Fors AIIc:21, sid 199 m.fl., Nyfors nr 45 = Grindstugan nr 45 (G45) = Flaggan 1 = Sommarvik(en). Hur man väljer att dokumentera var familjen (personen) bodde i sin släktforskning är ju upp till varje släktforskare att välja.

Exempel

Med ett exempel skall jag försöka belysa vilka problem som man kan stöta på: Vi skall följa Christina Wilhelmina Järnström f. 25 maj 1832 i Fristaden. Föräldrar var Smeden Isaac Wilhelm Järnström och hustrun Stina Lisa Nylin. Källa: C:7 s. 197.

Bodde 1832-1833 i nr 129. Källor: AIc:13 s. 307, personregister, "Järnström Is. Wilh. Smed, s. 293". AIc:13 s. 293, flyttade till s. 61 1833.

Bodde 1833-1835 i nr 19. Källor: AIc:13 s. 61. AIc:14, personregister, "Järnström Is. W. Smed, s. 51". AIc:14 s. 51, flyttade till s. 21 1835.

Bodde 1835-1836 i nr 10. Källa: AIc:14 s. 21, flyttade till nr 65 1836.

Bodde 1836-1837 i nr 65. Källor: AIc:14 s. 180. AIc:15 s. 223, flyttade till s.338 1837.

Bodde 1837-1838 i nr 101. Källor: AIc:15, personregister, "Järnström Isaac Låssmed, s. 338". AIc:15, s. 338, flyttade till s. 254 1838.

Bodde 1838-1839 i nr 74,75. Två tomter har slagits ihop till en tomt. Källa: AIc:15 s. 254, flyttade till s. 194 1839.

Bodde 1839-1840 i nr 55. Källa: AIc:15 s. 194.

Bodde 1840-1844 i nr 65 och 29/157 (157=nytt nummer). 1843 infördes de nya gårdsnumren. Exakt år för flyttning från nr 65 ser man inte. Källor: AIc:16, personregister "Järnström Isaac Låssmed, s. 147". AIc:16, s. 147. Fadern död 1841.

Bodde 1844-1848 i nr 157, 163 och 156 (nya nummer).

Exakt datum för flyttning mellan gårdarna ser man inte. Källor: AIc:17 personregister "Järnström Stina Låssmedsänka, s. 158". AIc:17 s. 158, flyttade till s. 343 1848.

Bodde 1848 i nr 195. Källa: AIc:17 s. 343, flyttade till s. 118 1848.

Piga 1848-1852 i nr 197 hos Filhuggaren Eric Haglund. Källor: AIc:17 s. 118. AIc:18 personregister "Haglund Eric, Filhuggare, s. 101". AIc:18 s. 101, flyttade till s. 301 1852.

Piga 1852-1854 i nr 255 hos Låssmeden Frans August Stenman. Källa: AIc:18 s. 301, flyttade till s. 101 1854.

Piga 1854-1858 i nr 197 hos Filhuggaren Eric Haglund. Källor: AIc:18 s. 101. AIc:19 personregister "Haglund Eric, Filhuggare s. 101". AIc:19 s. 101. Föder en oäkta son 1856, flyttade till s. 440 1858.

Bodde 1858-1862 "på obestämd ort". Källor: AIc:19 s. 440. AIc:20 s. 443, flyttade till s. 459 1862.

Hustru 1862-1879 i nr 199. Källor: AIc:20 s. 459. AIc:21a, s. 4. AIb:20, s. 255. AIb:23, s. 295. Gifter sig 1862 med Smedsarbetaren Anders Gustaf Andersson. 1868 slutar AIc och vi fortsätter i AIb.

Hustru 1879-1883 i nr 199, 290B, 340 och 290B. Exakt datum för flyttning mellan gårdarna ser man inte. Källa: AIb:26, s. 18.

Död 29/8 1883 i 290 B. Källa: C:22.

Med hjälp av konverteringsregister och kartor från Eskilskällan kan man göra följande uppställning över de olika bostäderna (sorterat efter nytt gårdsnummer):

Gammalt gårdsnr	Nytt gårdsnr	Kvarter	Gatuadress
65	107	Vittnet 2	Nygatan 2 Kyrkogatan 9
19	137	Valurnan 1	Gymnastikgatan 10
10	156	Vestalen 6	Drottninggatan 3 Kungsgatan 32
29	157	Vampyren 1	Drottninggatan 7 Kungsgatan 33
32	163	Väpnaren 1	Brukskatan 11 Kungsgatan 39-41
46	195	Vampyren 6	Nygatan 26-28 Kriebsensgatan 10
47	197	Vampyren 6	Nygatan 26-28 Kriebsensgatan 10
48	199	Växlaren 9	Nygatan 24 Kriebsensgatan 11
101	224	Vaksamheten 7	Smedjegatan 26
129	254	Värjan 7	Västermarksgatan 18
128	255	Värjan 6	Västermarksgatan 16
55	271	Vägskålen 3	Rademachergatan 21
74,75	287,289	Verkmästaren 4	Drottninggatan 4 Rademachergatan 30-32
73	290B	Verkmästaren 3	Rademachergatan 34-36
---	340	Nattugglan 5	Storgatan 10

Vad har jag och maken fått ut av DNA-testen?

Jag tycker vi har fått mera ut av DNA-testen än förväntad. I början var jag för egen del endast nyfiken på hur mina gener hade förflyttat sig från Afrika till Danmark. Dock hoppades jag på att få hjälp med att hitta min mormors mormors mors föräldrar via mitt mt-DNA-test som visade att jag är Ursulas tredje dotter för att använda Karin Bojs beskrivning. Först sex månader senare beställde jag det autosomala testet. Efter det testet hörde en dansk person (bosatt i Norge) av sig liksom en person från Skåne men ännu har vi inte hittat vår gemensamma härstamning. Tiden får jobba för oss och förhoppningsvis kommer flera danskar framöver att testa sig. Min haplogrupp är U3a1c och den gruppen förekommer mycket på de brittiska öarna vilket jag tillsvidare anser må bero på vikingarna.

För makens del gick det mycket bättre. Han gjorde först Y-DNA 67 och mt-DNA. Ett halvt år senare utökade han testet till Y-DNA 111 och några extra SNP (enligt rekommendation) samt FF. När det gäller Y-DNA tillhör han haplogruppen I-M223 och efter SNP'n I-Z166 och där fick han en exakt match. Mitokondrietestet blev H3h5 vilket var tur för först trodde jag han skulle tillhöra U5. I avvaktan på testet fördjupade jag mig i hans mors släkt och insåg att U5 var en omöjlighet, några män eller Y-kromosomer kom i vägen.

Hittills har DNA-testen kunnat bekräfta pappersforskningen och tur är väl det.

Med tiden har vi fått flera kontakter. De är självklart från Sverige men även från Finland och Kanada. Jag har fått hjälp av dem och även kunnat hjälpa dem. En har identifiera en person på ett gammalt gruppfoto och en annan har lovat att guida oss runt när vi besöker finska Kolari. Det visar sig att maken har mycket mera finskt blod i ådrorna än han trodde. Hans Y-gener har säkert vandrat från Afrika via Mellanösten och östra Europa till Finland och Kiruna för att 2017 finnas i Strängnäs och Västerås.

Till slut kan jag berätta att jag nyligen upptäckte två med I-Z166, en i Norra Karelen och en i den sydliga delen Österbotten. Även H3h5 är representerat i Finland. Däremot bör de slumpmässiga generna (FF) från 1500- och 1600-talet också finnas i Västmanland, Tyskland och Vallonien för det gör de enligt pappersforskningen. Som bonus på allt behöver jag inte längre försvara min släktforskning för barnen. De har ofta ifrågasatt min släktforskning med orden: "Varför odsla tid på sådant? Du kan aldrig vara säker på om den fader som prästen uppger är den rätta". Det kan jag nu på grund av DNA.

Eva Vajstedt

Nya lokalen i Strängnäs invigd

Så har då vår nya lokal i Strängnäs tagits i bruk. Den finns hos Studieförbundet på Källgatan 3 B.

Detta skedde den 18 januari genom att vi höll öppet mellan kl. 14.00 och 21.00. Ett trettiotal medlemmar sökte sig till lokalen under eftermiddagen och kvällen. En del forskade andra tog en fika. Genomgående möttes vi lokalvärdar som var på plats av positiva kommentarer. Ljust och trevligt. En chokladsk från ett par av medlemmarna förhöjde fikats smak. Tack!

Bytet av lokal innebär ett stort kliv mot balans i föreningens ekonomi då kostnaden för den här lokalen jämfört med kostnaden för gamla lokalen är ca 3 400 kr lägre per månad.

Christer Ståhl

Interiör från nya lokalen. Foto: Christer Ståhl, 2017

Kalendarium

OBS! Se också vår hemsida <http://www.essf.se/kalendarium/>

Öppettider

Dag	Veckodag	Klockan	Aktivitet	Plats	
11 Maj 2017	Tisdag	13:00-18:00	Sista öppetdag	Lokalen Eskilstuna	
10 Maj 2017	Onsdag	18:00-21:00	Sista öppetdag	Lokalen Strängnäs	

Tematräffar

Dag	Veckodag	Klockan	Aktivitet	Plats	Ansvariga
16 Feb 2017	Torsdag	14:00-16:00	Min Släkt	Lokalen Eskilstuna	Jan Netzel
21 Feb 2017	Tisdag	18:00-20:00	Soldatforskning	Lokalen Strängnäs	Kjell Ivarsson
28 Feb 2017	Tisdag	13:00-15:00	Disgen	Lokalen Eskilstuna	Runar Hortlund
28 Feb 2017	Tisdag	18:00-20:00	Emigranter till Amerika	Lokalen Strängnäs	Britt-Marie Andersson
07 Mars 2017	Tisdag	14:00-16:00	Nya AD Online	Lokalen Strängnäs	Marie Cypriansen
09 Mars 2017	Torsdag	14:00-16:00	Tydning av handskrift	Lokalen Eskilstuna	Margareta Arendt
14 Mars 2017	Tisdag	18:00-20:00	Kartor	Lokalen Strängnäs	Kenneth Engvall
16 Mars 2017	Torsdag	14:00-16:00	Forska i Eskilstuna	Lokalen Eskilstuna	Kjell och Eva Ivarsson
28 Mars 2017	Tisdag	13:00-15:00	Disgen	Lokalen Eskilstuna	Runar Hortlund
30 Mars 2017	Torsdag	14:00-16:00	Min Släkt	Lokalen Eskilstuna	Jan Netzel
04 Apr 2017	Tisdag	14:00-16:00	Nya AD Online	Lokalen Eskilstuna	Marie Cypriansen
06 Apr 2017	Torsdag	14:00-16:00	Tydning av handskrift	Lokalen Eskilstuna	Margareta Arendt
25 Apr 2017	Tisdag	13:00-14:00	Fråga doktorn	Lokalen Eskilstuna	Sven Kullman

Föredrag

Dag	Veckodag	Klockan	Ämne	Plats	Föredragshållare
04 Apr 2017		18:30-20:00	Munktells liv och gärningar som industriman och patriark	Contrast Eskilstuna	Ralph Angestam - Tidigare chef på Munktellmuséet och idag verksam i Intresseföreningen Förstlingen II

Övriga aktiviteter

Dag	Veckodag	Klockan	Aktivitet	Plats	
14 Feb 2017	Tisdag	18:00-20:00	Berättarkväll Strängnäs - Ett Ödemarksöde	Studiefrämandet lokal i Strängnäs	Eva Vajstedt
02 Mars 2017	Torsdag	18:00-20:00	Berättarkväll Strängnäs	Studiefrämandet lokal i Strängnäs	Aktivitetskommittén
11 Mars 2017	Lördag	13:00-15:00	Årsmöte - Föredrag om Barnmorskornas roll i samhället av Anna-Karin Westerlund	Seniorcentrum	Styrelsen
18 Mars 2017	Lördag		Släktforskningens Dag	Biblioteket Eskilstuna och Multeum Strängnäs	Styrelsen
21 Mars 2017	Tisdag	13:00-15:00	Skrivarmöte	Studiefrämandet lokal i Strängnäs	Sven Kullman och Lena Sundin Andersson
28 Mars 2017	Tisdag	18:00-20:00	Berättarkväll Strängnäs: "Glimtar ur min släkthistoria i Finland"	Studiefrämandet lokal i Strängnäs	Sven Kullman
Ej fastställt	Torsdag	Heldag	Forskarresa till Vadstena Landsarkiv	Vadstena	Aktivitetskommittén

Tilläggsnotiser till Kalendariet

Strängnäs	Ingela Fångström ingela.fangstrom@hotmail.com eller 070-494 35 31 Den som vill åka med och den som kan ta passagerare, kan höra av sig till mig (Det kommer att kosta 50 kronor tor. att vara passagerare)
Eskilstuna	Rolf Lagell ullro.lagell@telia.com eller 073-585 49 15

B

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsändes försändelsen med nya adressen på baksidan till:
ESSF, Dambergsgatan 1, 633 41 Eskilstuna

ÅRSMÖTE

Lördagen den 11 mars kl. 13.00

Plats: Seniorcentrum Eskilstuna (ingång från Alva Myrdals gata)

Mötet inkluds med föredrag av Anna-Karin Westerlund

Barnmorskornas roll i samhället

Kaffe/te med bröd serveras i pausen mellan föredraget och årsmötesförhandlingarna.

Förhandsanmälan behövs ej, men kom i god tid.

Ärenden som önskas be

Handlingar till årsmötet kommer att finnas på föreningens hemsida
www.essf.se samt utsändes per mail.

Ärenden som önskas behandlade på årsmötet skall var lämnade till styrelsen senast 25 februari.

Hjärtligt välkommen hälsar

styrelsen för Eskilstuna – Strängnäs Släktforskarförening

